Uddannelsesprogram

Introduktionsstilling i

Patologisk anatomi og cytologi

Patologisk Institut, Sygehus Vendsyssel Hjørring

Målbeskrivelse 2012

Godkendt 11. juni 2014 af DRRLV

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. Indledning 3
2. Uddannelsens opbygning 4
2.1 Uddannelsens ansættelsessteder herunder organisering af faglige funktioner og læringsrammerne 4
3. Kompetencer, lærings- og kompetencevurderingsmetoder samt kurser og forskning 5
3.1 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse 5
3.2 Kort beskrivelse af læringsmetoder samt hvordan de anførte kompetencevurderingsmetoder skal anvendes på det enkelte ansættelsessted 9
3.3 Obligatoriske kurser 10
4. Uddannelsesvejledning 11
5. Evaluering af den lægelige videreuddannelse 12
5.1 Evaluer.dk 12
5.2 Inspektorrapporter 12
5.3 Regionale specialespecifikke uddannelsesudvalg 13
6. Nyttige kontakter 14

1. Indledning

Specialet patologisk anatomi og cytologi er beskrevet i målbeskrivelsen www.sst.dk.
Her er også speciallægeuddannelsen beskrevet. Speciallægeuddannelsens introduktionsforløb og hoveduddannelsesforløb understøttes ved anvendelse af porteføljen, se også www.danskpatologi.dk.

Specielle regionale forhold
I Videreuddannelsesregion Nord er der 6 patologiafdelinger. De har alle introduktionsforløb og andel i hoveduddannelsesforløbene, som alle omfatter ansættelser på 2 afdelinger.
Patologiafdelingerne på Aarhus Universitetshospital og Aalborg Universitetshospital varetager patoanatomisk diagnostik på regionsniveau eller højt specialiseret niveau afhængig af de rekvirerende kliniske afdelingers specialiseringsgrad.
Patologiafdelingerne på Sygehus Vendsyssel og Regionshospitalerne Holstebro, Randers og Viborg varetager patoanatomisk diagnostik på hovedfunktionsniveau.

I Videreuddannelsesregion Nord er iht. bekendtgørelse fra Sundhedsministeriet etableret et tilbud om individuel karrierevejledning i forbindelse med den lægelige videreuddannelse.

2. Uddannelsens opbygning

Introduktionsuddannelsen varer 12 mdr. Indholdet er beskrevet i målbeskrivelsen www.sst.dk. Uddannelsesprogrammet her angiver, hvordan dette uddannelsesforløb på 12 mdr. på Patologisk Institut, Sygehus Vendsyssel Hjørring, konkret udmøntes.

2.1 Uddannelsens ansættelsessteder herunder organisering af faglige funktioner og læringsrammerne

1. ansættelse: Patologisk Institut, Sygehus Vendsyssel Hjørring

www.sygehusvendsyssel.rn.dk/Afsnit-og-Ambulatorier/Klinik-Diagnostik/Afsnit/Patologisk-Institut

Ansættelsesstedet generelt

Patologisk Institut, Sygehus Vendsyssel Hjørring servicerer 2 sygehuse fordelt på 4 adresser: Hjørring, Frederikshavn, Thisted og Nykøbing Mors samt de praktiserende læger og praktiserende speciallæger i Vendsyssel.

Organisation af specialet i afdelingen og faglige arbejdsfunktioner

Patologisk Institut Sygehus Vendsyssel er p.t. opdelt i 8 teams med hver sine ansvarsområder og en fast speciallægebemanding.
Team 1: gynækologi, team 2: urologi, team 3: mammae, team 4: gastro, team 5: dermatologi, team 6: hæmatologi (udgår på sigt), team 7: øre, næse hals, team 8: diverse.
Uddannelsen er i høj grad præget af mesterlæreprincippet med en tæt supervision af alle opgaver. Uddannelseslægen deltager i alle funktioner i det daglige arbejde, der omfatter makroskopisk undersøgelse og udskæring, obduktioner, håndtering af frys, mikroskopi, immunbestilling, diagnosekodning, svarafgivelse og konferencedeltagelse. Uddannelseslægen kan herudover deltage i undervisning af f.eks. nyansatte og studerende og indgår i forskellige udvalg på instituttet.

Undervisning

Formaliseret undervisning

Der afholdes formaliseret undervisning, som planlægges løbende. Undervisningen varetages af alle læger dog især af uddannelseslæger. Undervisningen omfatter fremlæggelse af udvalgte cases, men også andre emner efter ønske.

Kurser og kongresser

Uddannelseslægen deltager i det obligatoriske kursus i Vejledning og er hertil sikret frihed med løn samt transport- og opholdsudgifter dækket.
Derudover kan instituttet yde støtte til deltagelse i nationale workshops/kurser og Dansk Patologiselskabs årsmøde. Uddannelseslæger kan til en vis grad efter motiveret ansøgning opnå frihed og støtte til at deltage i andre (internationale) kurser og kongresser, specielt hvis uddannelseslægen skal præsentere eget videnskabeligt arbejde.

Forskning

Der er gode muligheder for at deltage i forskellige forskningsprojekter.

3. Kompetencer, lærings- og kompetencevurderingsmetoder samt kurser og forskning

3.1 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse

Herunder findes en beskrivelse af, hvornår de enkelte kompetencemål senest forventes godkendt.

	Kompetencemål	**Konkretisering af mål**	**Læringsmetoder**	**Kompetencevurderings-metoder**	**Tidspunkt for for-ventet kompeten-cegodkendelse**
					Måned
1	Kan erhverve viden prædiagnostisk	Skaffe information om kliniske forhold eller tidligere undersøgel-ser, herunder sikre patientidenti-tet og vurdere, om rekvisitionen indeholder tilstrækkelige kliniske oplysninger	Superviseret dagligt arbej-de	Struktureret samtale	3
2.1	Kan håndtere friskt væv mhp efterfølgende undersøgelser	Modtage ufikseret præparat, her-under at klargøre til fiksering, fremstille imprintpræparater samt udtage væv til specialundersøgel-ser	Superviseret dagligt arbej-de Specialespecifikke kurser	Struktureret observation Audit af beskrivelser	12
2.2	Kan beskrive og ud-skære friskt og fikseret væv	Udforme makroskopisk beskrivel-se af hyppigt forekommende præparater			3
		Udskære hyppigt forekommende præparater			3
2.3	Kan håndtere friskt væv til frys	Foretage frysesnitsundersøgelse ved hyppigt forekommende præ-parattyper og efter supervision afgive svar			12

3.1	Kan anvende almindeligste diagnostiske metoder	Anvende de almindeligste histo- og cytokemiske farvninger	Superviseret dagligt arbejde	Struktureret observation Struktureret samtale	12
3.2	Kan redegøre for laboratorieteknik	Vurdere kvalitet og farvning af rutinefarvede snit samt forekomst af artefakter	Superviseret dagligt arbejde	Struktureret observation Struktureret samtale	12
		Redegøre for principperne bag immunhistokemiske metoder			12
4.1	Kan diagnosticere, og udfærdige svar under supervision på: - normalt væv	Foretage mikroskopisk undersøgelse af og beskrive: Normalt væv, fx ductus deferens og normalt graviditetsprodukt	Superviseret dagligt arbejde	Struktureret samtale Audit af beskrivelser	3
4.2	-inflammatoriske tilstande	Hyppigt forekommende inflammatoriske vævsforandringer, fx granulationsvæv, pneumoni, appendicitis og kolecystitis			6
4.3	- benigne non- neoplastiske forandringer	Benigne forandringer i epitel, fx hyperplasi og metaplasi Andre benigne forandringer, fx hæmoride, ektopisk graviditet og epitelial inklusionscyste			6
4.4	- benigne neoplasier	Hyppigt forekommende benigne tumorer /tumor-lignende læsioner, fx lipom, leiomyom			12
4.5	- maligne neoplasier	Hyppigt forekommende maligne tumorer, fx colonkarcinom, mammakarcinom, basocellulært karcinom			12
4.6	Kan SNOMED kode	Foretage SNOMED-kodning efter supervision			6

5.1	Kan sikre indhentning af lovmæssig og klinisk information før udførelse af obduktion	Sikre, at lovgrundlag for obduktion er opfyldt	Superviseret dagligt arbejde	Struktureret observation Struktureret samtale Audit af beskrivelser	12
		Indsamle og anvende relevant information angående det aktuelle sygdomstilfælde			12
5.2	Kan udføre en ukompliceret obduktion	Foretage en ukompliceret voksenobduktion, herunder udføre undersøgelse af ufikseret hjerne, vurdere behovet for at udtage væv til mikroskopisk undersøgelse samt efter supervision fremvise obduktionsfund for kliniske læger			12
5.3	Kan diagnosticere på obduktions-materiale, og udfærdige svar under supervision	Diagnosticere sygdomme ud fra de hyppigste obduktionsfund, fx myokardieinfarkt, lungeemboli, pneumoni, aneurisme, hyppigste benigne og maligne tumorer			12
		Udforme en samlet obduktionsbeskrivelse, herunder SNOMED-kodning			12
6	Kan kommunikere indenfor egen afdeling	Vurdere modtaget information og give tydelig og fyldestgørende information såvel skriftligt som mundtligt til samarbejdspartnere på egen og evt. andre afdelinger	Superviseret dagligt arbejde Generelle kurser Undervisning af andre	360 graders feedback Struktureret observation Struktureret samtale Kursusgodkendelse	6
		Fremlægge præparater for kolleger i afdelingen			12
7	Kan samarbejde indenfor egen afdeling	Samarbejde med de øvrige medarbejdere på afdelingen i gensidig respekt, herunder give feedback til andre personalegrupper	Superviseret dagligt arbejde Generelle kurser	360 graders feedback Struktureret samtale Kursusgodkendelse	3

		Fungere i samarbejds-relationer i afdelingen i forhold til opnået kompetenceniveau			
8.1	Kan redegøre for sundheds-væsenets opbygning	Redegøre for den overordnede struktur i det danske sundhedsvæsen	Superviseret dagligt arbejde Generelle kurser	Struktureret samtale Kursusgodkendelse	12
8.2	Kan beskrive organisation i egen afdeling	Kender til sygehusets og egen afdelings ledelsesstruktur, bl.a. gennem deltagelse i mindre administrative opgaver i afdelingen, fx ved deltagelse i lokale udvalg			12
9	Kan redegøre for sundhedsmæssi-ge risici og arbejder herefter	Har viden om laboratoriemæssige risici	Superviseret dagligt arbejde	Struktureret samtale	6
		Arbejder i henhold til afdelingens sikkerheds- og hygiejneinstruks			3
10	Kan kritisk vurdere indholdet i videnskabelige artikler	Vurdere og fremlægge på et basalt niveau indholdet af videnskabelige publikationer for fx kolleger	Superviseret dagligt arbejde Undervisning af andre	Struktureret samtale og/eller 360-graders feedback	12
11.1	Kan redegøre for lovgivning i forbindelse med obduktion	Har viden om love og andre forordninger, der gælder for patologers arbejde med obduktioner	Superviseret dagligt arbejde	Struktureret samtale 360 graders feedback	6
11.2	Kan anvende medicinsk viden og færdigheder	Anvende medicinsk viden, færdigheder og professionelle holdninger i lægefaglig sammenhæng.			3
11.3	Udviser samvittighedsfuldhed	Udvise omhu og samvittighedsfuldhed i det daglige arbejde, herunder være bevidst om sine egne begrænsninger			3

3.2 Kort beskrivelse af læringsmetoder samt hvordan de anførte kompetencevurderingsmetoder skal anvendes på det enkelte ansættelsessted

I målbeskrivelsen på www.sst.dk og www.danskpatologi.dk er de anbefalede lærings- og kompetencevurderingsmetoder beskrevet. Nedenfor en uddybning af de enkelte metoders anvendelse på instituttet. Der henvises endvidere til 4 Uddannelsesvejledning.

1. ansættelse: Patologisk Institut, Sygehus Vendsyssel Hjørring

Læringsmetoder

Superviseret dagligt arbejde

Den praktiske uddannelse bygger i høj grad på mesterlæreprincippet. De enkelte procedurer ses først udført af en erfaren læge, hvorefter uddannelseslægen udfører proceduren under observation af en erfaren læge for til sidst at udføre proceduren selvstændigt.

Kurser

Se 3.3.

Undervisning af andre

Uddannelseslægen deltager i den formaliserede undervisning for yngre læger, hvor især den uddannelsessøgende præsenterer selvvalgte cases. Herudover deltager uddannelseslægen i Journal Club, der afholdes ca. hver 14. dag.
Uddannelseslægen deltager endvidere i relevante kliniske konferencer, først observerende senere med fremlæggelse af egne præparater.

Kompetencevurderingsmetoder

Kompetenceopnåelsen attesteres i uddannelseslægens logbog (bagest i Målbeskrivelse 2012).
Attestation af team-/organrelaterede kompetencer attesteres af teamansvarlig speciallæge evt. i samråd med den uddannelsesansvarlige overlæge (UAO).
Attestation af mere generelle kompetencer vedr. medicinsk ekspert som f.eks. obduktion og makroskopisk håndtering samt øvrige ikke medicinske kompetencer attesteres i logbogen af enten hovedvejleder eller UAO i samråd med instituttets øvrige speciallæger.

Struktureret observation

Makroskopisk undersøgelse/udskæring samt håndtering af frysesnitsprocedure observeres løbende af hovedvejleder eller anden speciallæge. I starten af uddannelsesforløbet/teamforløbet observeres tæt, mens observationen aftager i takt med stigende selvstændighed.
Den makroskopiske procedure ved obduktioner og hjerneobduktioner observeres løbende af superviserende speciallæge.
I forbindelse med samtaler med teamansvarlig speciallæge og hovedvejleder samles op på opnåede kompetencer.

Audit af beskrivelser

Makroskopiske og mikroskopiske beskrivelser inkl. kodning gennemgås løbende gennem hele uddannelsesperioden af den enkelte superviserende speciallæge og bedømmes i henhold til beskreven lokal (PRI) og national (feks. guidelines i regi af de forskellige DMCG´er) standard.

I forbindelse med samtaler med teamansvarlig speciallæge og hovedvejleder samles op på opnåede kompetencer.

Struktureret samtale
Som led i supervision med speciallæge ved dobbeltmikroskop drøftes konkrete præparater systematisk i henhold til såvel beskreven lokal og national standard. I starten af uddannelsesforløbet/teamforløbet er den strukturerede samtale omfattende, men i takt med stigende selvstændighed bliver den mindre omfattende, men fortsætter gennem hele uddannelsesperioden.
I forbindelse med samtaler med teamansvarlig speciallæge og hovedvejleder samles op på opnåede kompetencer.

360 graders feedback
Der planlægges en obligatorisk 360 graders feedback ca. 9 måneder henne i forløbet. Uddannelseslægen udvælger mindst 5 personer som uddannelseslægen har en aktuel samarbejdsrelation med, fra følgende personalegrupper: speciallæger, yngre læge kolleger, bioanalytikere og sekretærer.
Den uddannelsesansvarlige overlæge giver feedback til uddannelseslægen på basis af den genererede rapport, og sammen udfærdiger de en kort handleplan med tidsrammer for evt. opsamling. Uddannelseslægen har ansvar for at informere teamansvarlig speciallæge og/eller hovedvejleder om emner, der som led i den udarbejdede handleplan skal tænkes ind i uddannelsesforløbet.

Kursusgodkendelse
Det obligatoriske kursus godkendes af kursusleder med attestation på uddannelseslægens kursusbevis.

3.3 Obligatoriske kurser

Specialespecifikke kurser
Der er ingen obligatoriske specialespecifikke kurser i introduktionsuddannelsen.

Generelle kurser
Kursus i Vejledning er obligatorisk i introduktionsuddannelsen. Uddannelseslægen skal selv holde sig orienteret om tilmeldingsprocedure og tilmeldingsfrister mm.

For yderligere information henvises til det regionale videreuddannelsessekretariats hjemmeside og Sundhedsstyrelsens hjemmeside.

4. Uddannelsesvejledning

Organisering af den lægelige videreuddannelse samt supervision og klinisk vejledning i det daglige arbejde
Afdelingen har 1 uddannelsesansvarlig overlæge.
Alle uddannelseslæger tildeles en hovedvejleder, som enten er en speciallæge eller en uddannelseslæge på højere niveau. Alle afdelingens speciallæger fungerer som daglige kliniske vejledere.
Afdelingens uddannelseslæger kan også fungere som daglige kliniske vejledere på udvalgte områder efter kompetence og erfaring (obduktion makroskopisk vurdering mv.).
Attestation af opnåede kompetencer er beskrevet under Kompetencevurderingsmetoder i 3.2.
Afdelingen har en uddannelsesfokuseret arbejdstilrettelæggelse.

Rammer for uddannelsesvejledning og udarbejdelse af uddannelsesplan
Uddannelseslægen har i vid udstrækning ansvar for egen læring, og der udarbejdes i samarbejde med UAO en skriftlig uddannelsesplan, der efterfølgende udleveres til hovedvejleder og de relevante teams. Den enkelte teamansvarlige speciallæge udfærdiger sammen med uddannelseslægen en individuel plan for opholdet på det pågældende team. Planen skal foreligge i løbet af de første dage på teamet. Indholdet justeres efter allerede opnåede kompetencer. Herudover justeres/evalueres planen løbende ved samtaler mellem uddannelseslægen og hovedvejleder/teamansvarlig speciallæge. Større justeringer/evalueringer skal dokumenteres skriftligt, mens mindre justeringer kan aftales mundtligt jvf. Sundhedsstyrelsens Vejledning om kompetencevurdering i den lægelige videreuddannelse www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=121159.
Kopi af uddannelsesplanerne opbevares af UAO, som kontrasignerer disse.
Sammen med hovedvejleder afholdes minimum 3 samtaler i forløbet (introduktionssamtale, midtvejssamtale, og slutevaluering). Til disse samtaler forefindes fortrykte skemaer.

5. Evaluering af den lægelige videreuddannelse

Det fremgår af Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 1706 af 20.12.2006 om de regionale råd for lægers videreuddannelse[1], at de regionale råd for lægers videreuddannelse skal sikre høj kvalitet i den lægelige videreuddannelse (kap. 1, § 2). Til løsning af denne opgave har Rådet flere redskaber, nemlig brugertilfredshed via yngre lægers evaluering af afdelingerne på evaluer.dk og inspektorrapporter for alle afdelinger.

Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse i Videreuddannelsesregion Nord[2] (DRRLV) vil løbende følge disse evalueringer, ligesom det forventes, at de diskuteres i de regionale specialespecifikke uddannelsesudvalg[3], hvor specialets postgraduate kliniske lektor (PKL) er formand[4].

5.1 Evaluer.dk

Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse offentliggør yngre lægers evalueringer af uddannelsesstederne elektronisk via system på evaluer.dk.

Den enkelte uddannelsessøgende læge skal ved afslutning af hvert delforløb evaluere sit ophold, både hvad angår uddannelsesprogram, herunder uddannelsesplan samt uddannelsesstedet og dets læringsrammer. Evalueringen foregår via evaluer.dk, hvortil den yngre læge modtager log-in via mail fra Videreuddannelsessekretariatet. Alle de uddannelsessøgende lægers evalueringer af uddannelsesstederne kan følges via hjemmesiden www.evaluer.dk.

Den enkelte læges evaluering er anonym og dermed ikke offentligt tilgængelig. Derimod offentliggøres et gennemsnit for alle evalueringer på den uddannelsesgivende afdeling.

Uddannelsesansvarlige overlæger har adgang til at se enkeltevalueringer og prosatekst om uddannelsesstedet. For afdelingen er denne prosatekst oftest den mest givende og udviklende del af evalueringerne, mens pointevalueringerne mere tjener til sammenligning på tværs af afdelinger, specialer og hospitaler. Afdelingerne vil løbende anvende disse evalueringer i arbejdet på at forbedre den lægelige videreuddannelse.

5.2 Inspektorrapporter

Sundhedsstyrelsen[5] står for inspektorordningen og udsender inspektorer til alle uddannelsesgivende afdelinger ca. hvert 4. år, samt udsender rapporter fra inspektorernes besøg. Det fremgår af Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 1706 af 20.12.2006 om de regionale råd for lægers videreuddannelse (kap. 2, § 7), at DRRLV løbende skal vurdere den enkelte afdelings egnethed som uddannelsessted på baggrund af inspektorrapporterne. Ordningen er et væsentligt element i kvalitetsopfølgningen af den lægelige videreuddannelse på de enkelte hospitaler og afdelinger. Inspek-

[1] www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=11069
[2] www.videreuddannelsen-nord.dk/det+regionale+r%c3%a5d
[3] www.videreuddannelsen-nord.dk/pkl/uddannelsesudvalg
[4] www.videreuddannelsen-nord.dk/pkl/funktionsbeskrivelse
[5] www.sst.dk/Uddannelse%20og%20autorisation/Inspektorordning.aspx

torrapporterne fremlægges løbende på møder i DRRLV, som via den Postgraduate Kliniske Lektor i de enkelte specialer følger op på inspektorrapporternes konklusioner og anbefalinger i samarbejde med ledelserne på afdelingerne og de uddannelsesansvarlige læger.

5.3 Regionale specialespecifikke uddannelsesudvalg[6]

Uddannelsesudvalgene for de enkelte specialer har til formål at drøfte spørgsmål om specialets videreuddannelse på samtlige uddannelsessteder i Videreuddannelsesregionen, herunder at bidrage til sikring af en ensartet høj kvalitet i den lægelige videreuddannelse på alle uddannelsessteder for specialet. Uddannelsesudvalgene bør derfor løbende drøfte de enkelte afdelingers evalueringer og inspektorrapporter og følge op på disse via PKL i specialet, som også informerer DRRLV.

[6] www.videreuddannelsen-nord.dk/pkl/uddannelsesudvalg

6. Nyttige kontakter

Uddannelsesansvarlige overlæger i Videreuddannelsesregion Nord
Der henvises til hjemmesiden for det enkelte ansættelsessted

Postgraduat klinisk lektor for patologisk anatomi og cytologi
Oversigt findes på hjemmesiden for Center for Medicinsk Uddannelse

Dansk Patologi Selskab
www.danskpatologi.dk

Sundhedsstyrelsen
www.sst.dk
Den lægelige videreuddannelse

Regionale sekretariater for lægelig videreuddannelse
Videreuddannelsesregion Nord: www.videreuddannelsen-nord.dk
Videreuddannelsesregion Syd: www.videreuddannelsen-syd.dk
Videreuddannelsesregion Øst: www.laegeuddannelsen.dk

Andre
Lægeforeningens karriererådgivning (Karrierecoaching)